

VASIKA KOPSUPÕLETIKU RAVIJUHS

Koostaja: Kerli Mõtus, DVM, PhD

Vasikate kopsupõletikku põhjustavad väga erinevad viirused ja bakterid. Tavaliselt haigestuvad alla ühekuused vasikad esmalt viirushaigusesse, millega kaasneb bakterite põhjustatud kopsupõletik. Mõningatel juhtudel põhjustavad bakterid vasikatel hingamisteede haigust iseseisvalt. Vähene vastupanuvõime (vasikad ei saa ternespiimaga piisavalt head kaitsevõimet), pidamistingimustest tingitud soodsad nakkuste ülekanded vasikatele ja stressi olukorrad (grupeerimine, nudistamine, teiste haiguste põdemine, nt kõhulahtisus) aitavad kaasa vasikate haigestumisele.

KOPSUVIIRUSED	BAKTERID	MÜKOPLASMA
Rinotraheiidiviirus	<i>Pastorella multocida</i>	<i>Mycoplasma bovis</i>
Viirusdiarröaviirus	<i>Manneheimia hemolytica</i>	<i>Mycoplasma dispar</i>
Resiratoorsüütsiaalviirus	<i>Histophilus somni</i>	
Paragripiviirus	<i>Bibersteinia trehalosi</i>	
Koronaviirus	Salmonella spp.	

Enne raviskeemide määramist laseb loomaarst alati kindlaks teha vasikate kopsuhaigust põhjustavad haigustekitajad. Loomaarst võtab äsja haigestunud vasikatelt süva ninaneeluproovid haigustekitajate kindlaksmääramiseks (viirused, bakterid, mükoplasma). Bakterite isoleerimisel analüüsib labor antibiootikumitundlikkust.

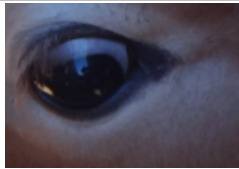
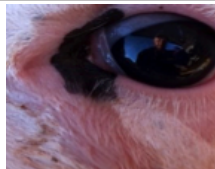

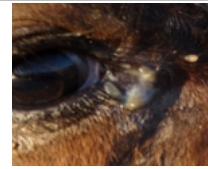
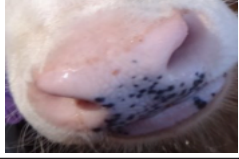
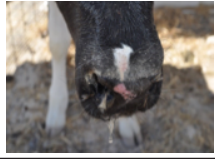
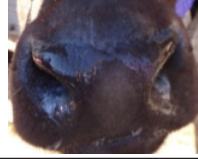

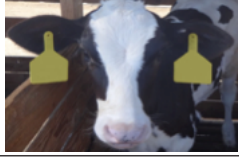

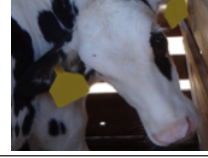
Kopsuhaiguste ravi on edukas, kui haigestunud vasikad avastatakse võimalikult varases haiguse staadiumis. Esimeseks haigustunnuseks on palavik, hingeldus, vesine nõrevoov ninast või silmadest. Kuna esimeseks haigustunnuseks on sageli vaid palavik, peab loomaomanik vasikaid regulaarselt kraadima. Antibiootikumiraviga peab alustama kiiresti ning ravikuur peab olema pikk. Ravi peab jätkuma veel 48 tundi pärast kliiniliste tunnuste kadumist. Eelistada tuleb ravimeid, mida peab harvem süstima ning kus süstitav ravimi kogus on väike. Kui ravi alustamisega hilinetakse, siis tekivad vasika kopsus haigustekitajate toimel püsivad kahjustused ja vasikas ei pruugi tervistuda.

Ravi üldpõhimõtted:

- 1) kõrvaldada kopsupõletikku põhjustavad bakterid antibiootikumiraviga;
- 2) alandada palavikku ja põletikku;
- 3) toetada vasika vastupanuvõimet probiootikumidega, eeskätt pärast antibiootikumiravi.

Tegevusjuhised vasikate hingamisteede haiguse avastamisel:

- Kutsu koheselt loomaarst proove võtma ning esmast ravi määrama.
- Hinda iga päev vasikate tervist kasutades 5-punkti süsteemi. Selle põhjal tuvastatakse vasikad, kellel alustatakse ravi loomaarsti poolt määratud ravimitega.
- Kui punktisumma on ≥ 5 alustatakse antibiootikumiravi. Loomaarsti poolt on esmavaliku antibiootikumideks oksütetratsükliin või amokitsilliin. Kui nende suhtes on bakteritel arenenenud resistentsus, valib loomaarst kas tulatromütsiini või florenikooli.

Haigus-tunnused	Punktisumma, kui kõik on korras		Punktisumma, kui vasikal esineb mõni alljärgnev kopsuhaiguse tunnus			
Nõrevoov silmades		0				2
Nõrevoov ninast		0				4
Kõrv on alla-vajunud või hoiab pead viltu		0				5
Kõha	Vasikas ei kõhi	0	Vasikas kõhib			2
Hingeldus	Vasikas ei hingelda	0	Vasikas hingeldab			2
Palavik	Temperatuur alla 39,3°C	0	Temperatuur üle 39,3°C			5